

E K S A M E N

Emnekode: HI-124
Emnenamn: Særemne før 1800: Kriminalitet og konflikthandtering i Noreg ca. 1500-1700

Dato: 10. desember 2009
Varighet: 0900 - 1100

Sidetal inkl. framside 2

Tillatne hjelpemiddel: Ingen

Merknader:

NYNORSK

Faktaspørsmål

1. Kva var eit 'leiermål'?
2. Kva var eit 'målstemne'?
3. Kva var 'soning'?
4. Kor mange kjeldebelagde tiltaler og avrettingar for trolldom er kjende i Noreg (ca.-tal)?
5. Kva var straffa for signeri ifølgje Christian 4.s trolldomsforordning av 1617?
6. Kva heitte embetet som frå 1572 skulle ha tilsyn med heile styringsverket i Noreg?
7. Kva innebar det for gjerningsmannen når eit drap blei vurdert som 'ubotamål'?
8. Kva er ei 'primærkjelde'?
9. Kva er skilnaden på ei 'normativ' og ei 'deskriptiv' (beskrivande) kjelde?

Omgrep

10. Forklar kort kva som ligg i omgrepet 'riksrådskonstitusjonalisme'.
11. Kva meiner ein med 'legalisme'?

FORTSETTER NESTE SIDE

12. Forklar kort kva som ligg i Fernand Braudels omgrep 'la longue durée' (den lange tid).

Kortsvarsoppgåver

13. Vis korleis og kvifor sorenskrivarens innverknad på domsavseiingar endra seg over tid.

14. Kva kan vere grunnar til at det var fleire drap og meir vald i det såkalla 'valdsbeltet', enn i andre delar av landet?

15. Tingbøkene og sakefallslistene (bøtelistene) i lensrekneskapane kan gi oss ulike bilete av kriminaliteten. Kvifor?